

Kabil'in çok da dışına çıkamamıştır. İnsanları 5 sene yerleştikleri "Yüksek Coğrafya" hattından uzaklaştırırsanız, şehir konforu gören halkın binlerce yıldır devam ettirdiği **Jeokültürel** hasletleri bozulur. İşte ABD Afganistan'da hakim unsur olan sünni Taliban'a bu sosyofizyolojik gerçek açısından nüfuz edememiştir. 20 yıl boyunca 2 trilyon dolar masraf ettiği, milli hislerden yoksun, kendisine müzahir hale getirmek amacıyla devşirdiğini sandığı 350.000 kişilik modern harp silahla ve araçlarıyla donattığı suni Afgan Ordusu, 85.000 kişilik ekserisi hafif silahlara sahip, dağlarda yaşamayı ve savaşmayı bilen azimli, çoğunluğu Peştun aşiretlerinden oluşan Taliban karşısında adeta buhar olmuştur. **21. Yüzyılda bir kere daha asimetrik mücadeleyi önceleyen, vatani için şehit ve gazi olmayı benimseyen dindar savaşçıların, özel kuvvetlerle destekli konvansiyonel süper güçlere karşı dağlık Orta Asya arazisinde galip geldiğine şahit olunmuştur.**

ABD Afganistan'dan çekilmeden çok önceki süreçte ABD tarafından ve 2021 Ağustos'undaki çekilme aşamasında da Taliban tarafından DEAŞ esirleri bizzat cezaevlerinden salıverilmiştir.

Orta Asya'da istikrar sorunu sadece askeri ittifaklara dayalı olarak çözümlenebilecek bir konu değildir.

Yazımızı Taliban Afganistan'ı üzerinden tamamlayalım.

Müslüman ülkelerde, emperyalist devletlerin (kalkınmış Batılıların) gözüne girmenin iki şartı vardır:[10]

* Hayatın kılcal damalarına kadar işlemiş bir İslâm'dan vazgeçmek.

* Göz diktikleri yer üstü ve yer altı servetleri onlara, ya çok ucuz veya parasız vermek.

Sömürgeci emperyal devletler, bu şartlara riayet edenleri bağrılarına basarlar, etmeyenlerin başına bela olur, evrensel değerleri amaçları için istismar ederler. **Talibân Batı'ya istediğini vermemeli**, ama Müslüman halkına da taşıyamayacağı yükleri yüklemekten kaçınmalıdır. Bugün hiçbir devlet tek başına müreffeh ve devamlı yaşayamaz; Afganistan da işbirliği yapacağı, yardım isteyeceği ülkeleri doğru seçmelidir. **Müslümanlar Talibân'a karşı hareket etmek yerine bir yandan onlara yardımcı olmalı, diğer yandan hatalarını azaltmak için her çeşit faaliyeti hayata geçirmelidir.** **Türkiye, Pakistan, Katar ve Malezya gibi ülkeler, Yeni Afganistan'a yapabilecekleri yardımla yanlarında olmalıdır.**

Selçuklu ve Osmanlı, şeriatı devlet yönetiminde de uygulamışlardır. Bu uygulamada şeriatın, devleti yönetenleri yetkili kıldığı alanlarda mesalih (kamu yararı) ilkesi, örf ve âdet hüküm kaynağı olmuştur. **Talibân, klasik bir terör örgütü değildir.** Afganistan'da, sömürgeci Amerika'ya karşı 20 yıl savaşarak yönetimi ele geçirip kendi mezhep, anlayış, örf ve âdetlerine göre şeriatı uygulayacak olan bir devlet kurmak için mücadele eden bir direniş hareketinin mensuplarıdır.

Allah, tüm emperyalist devletlerin her türlü şerrinden, mazlum ve mahzun milletleri korusun. Ancak, bu kavli dua, bir **İslam Birliği**'ne gidecek stratejik çalışmalarla taçlandırılacak fiili dualarla hayata geçirilmelidir.

ASSAM (Adaleti Savunanlar Stratejik Araştırmalar Merkezi Derneği) gönüllü araştırmacılarla **bu birliğe giden yol haritasını tamamlamak üzeredir.** Azimli - ihlaslı - samimi bir gayretle çalışacak genç araştırmacıları bağrına basmaya hazırdır.

Emperyalist devletler, küresel efendilerinin emrinde ne yaparlarsa yapsınlar, **"İstikbalde, en gür sada İslam'ın olacaktır."**

Ali COŞAR -ASSAM Strateji & Gvn.lık Uzmanı